

betænkning s. 28, vil det være uheldigt, at barnet fjernes, medens sagen undersøges. Udvalget har dog ikke fundet, at selve den omstændighed, at der indgives andragende om adoption, bør medføre, at barnet ikke kan fjernes, idet et sådant andragende da kunne anvendes af plejeforældre, der ikke har nogen rimelig udsigt til at kunne gennemføre adoptionen, alene med det formål at forhindre, at barnet udleveres.

Justitsministeriet kan tiltræde dette, således at plejeforældrene som anvist af adoptionsudvalget under overvrighedens behandling af sagen henvises til eventuelt at anvende børneforsorgslovens regler. Efter forhandling med socialministeriet foreslås det imidlertid at udvide § 12 til også at omfatte det tidsrum, hvor en sag verserer for overvrigheden, i tilfælde, hvor en offentlig myndighed, landsnævnet for børne- og ungdomsforsorg efter en prøvelse af sagen har fundet, at adoptionssagen bør fremmes. Det gælder i tilfælde, hvor adoption efter § 9, stk. 2, søges fremmet, selv om der ikke kan opnås samtykke til adoption og barnet er undergivet børne- og ungdomsforsorg, idet der i disse tilfælde kræves samtykke fra landsnævnet for børne- og ungdomsforsorg til adoptionen. Det gælder også efter § 10 i tilfælde, hvor landsnævnet for børne- og ungdomsforsorg har anmodet om, at der meddeles tilladelse til, at et barn, der er undergivet børne- og ungdomsforsorg, senere bortadopteret, selv om samtykke ikke kan opnås.

Til nr. 6.

Hovedreglen om retsvirkningerne af adoption er efter den gældende adoptionslov § 12 og § 13, stk. 1, og lovforslagets § 16, at retsforholdet mellem adoptivbarnet og dets virkelige slægt bortfalder. I stedet indtræder samme retsforhold mellem adoptant og adoptivbarn som mellem forældre og deres ægtebarn. Barnet og dets livsarvinger arver og arves af adoptanten og dennes slægt, som om adoptivbarnet var adoptantens eget barn. Der sker således „fuldt familieskifte“. Dog kan det på begæring i bevillingen bestemmes, at barnets arveret efter den virkelige slægt bevares, jfr. lovens § 13, stk. 2, og lovforslagets § 17.

Sidstnævnte regel blev indsat under folketingsbehandlingen i 1955-56 af adoptionslovsforslaget (Folketingstidende 1955-56,

tillæg B, sp. 598 ff). Udvalgets flertal anførte som begrundelse for reglen bl. a.:

„Der vil dog forekomme tilfælde, hvor det ved adoptionen kan forudses, at der efter adoptionen vil bevares en forbindelse mellem barnet og slægten, og det synes naturligt, at slægten, når den i sådanne tilfælde ønsker at stille barnet arveretligt, som om adoptionen ikke var sket, skal kunne gøre det, uden at den henvises til — i det omfang det er muligt — ved testamente at sikre barnet en sådan arveret. Der tænkes her navnlig på tilfælde, hvor barnet adopteres af bedsteforældrene eller af en søster eller broder til en af forældrene, men også på nogle af de tilfælde, hvor barnet adopteres af moderens eller faderens ægtefælle eller af nære personlige venner.“

Adoptionslovsudvalget har, som det fremgår af betænkningen s. 31-32, drøftet bestemmelsen, men der har ikke i udvalget kunnet opnås enighed om at foreslå den ophævet.

Det oprindelige forslag til den gældende adoptionslov af 1956 blev fremsat, uden at der i forslaget var adgang til at bevare arveretten efter den naturlige slægt. Efter justitsministeriets opfattelse var det ikke sandsynliggjort, at der forelå et så stærkt behov for to adoptionsformer som foreslået i kommissionsbetænkningen, at dette kunne begrunde en tilsidesættelse af hensynet til den klarhed og enkelthed i reglerne, som en skarp regel om fuldt familieskifte ville medføre. Som anført blev bestemmelsen ændret under folketingsbehandlingen.

Den antagelse, at der ikke har været større behov for at tage forbehold om bevarelse af arveret efter den virkelige slægt, har i praksis vist sig at holde stik. En undersøgelse har vist, at justitsministeriet i tidsrummet 1968-70 har haft 39 sådanne sager. Der blev givet tilladelse i 30 tilfælde, mens 9 ansøgninger blev afslået. 27 af sagerne vedrørte stedbørnsadoptioner. I de senere år er bestemmelsen således kun blevet anvendt i ca. 10 tilfælde årligt, d. v. s. i mindre end 1 pct. af samtlige adoptionsbevillinger og kun ved ca. 2 pct. af stedbørnsadoptionerne.

Eksistensen af disse forbehold, der får deres virkning efter mange års forløb, volder praktiske vanskeligheder. Dommerfuldmægtigforeningen har i en udtalelse om adoptionsforslaget bl. a. anført, at det ofte vil bero